

झारखण्ड शैक्षिक अनुसंधान एवं प्रशिक्षण परिषद्, राँची
PROJECT RAIL
(REGULAR ASSESSMENT FOR IMPROVED LEARNING)
GENERAL SCHOOL

विषय :- संस्कृत

समय :- 1 घण्टा

कक्षा :- 10

पूर्णांक :- 20

सामान्यनिर्देश :-

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे 12 प्रश्नाः सन्ति। सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि अनिवार्यम् अस्ति।
2. प्रश्नानां प्रकाराः :-
प्रश्नसंख्या 1 तः 6 वस्तुनिष्ठप्रश्नाः $6 \times 1 = 6$
प्रश्नसंख्या 7 तः 10 लघुत्तरीयप्रश्नाः $4 \times 2 = 8$
प्रश्नसंख्या 11 तथा 12 दीर्घत्तरीयप्रश्नाः $2 \times 3 = 6$
3. प्रश्नसंख्या 1 तः 6 पर्यन्तं बहुवैकल्पिकप्रश्नाः सन्ति। 6 बहुवैकल्पिकप्रश्नेषु 2 प्रश्नौ योग्यताधारितप्रश्नौ स्तः। प्रत्येकस्य प्रश्नस्य कृते 1 अङ्कः अस्ति। बहुवैकल्पिकप्रश्नानां कृते (1 तः 6 पर्यन्तं) चत्वारः विकल्पाः दत्ताः सन्ति। सम्यक् विकल्पं (क, ख, ग, घ) चित्वा उत्तरपत्रे लिखन्तु।
4. परीक्षायाः समाप्तेः पूर्वं कस्यापि परीक्षाभवनात् बहिर्गमनं मास्तु।

खण्ड :- क (6 x 1 = 6) वस्तुनिष्ठप्रश्नाः

1. पिता पुत्राय बाल्ये किं यच्छति ?
(क) धनं (ख) दण्डं (ग) विद्याधनं (घ) पुरस्कारं
2. प्राणभ्योऽपि कः रक्षणीयः ?
(क) सदाचारः (ख) धनं (ग) ज्ञानं (घ) पुत्रः
3. अस्मिन् लोके के एव चक्षु मन्तः प्रकीर्तिता ?
(क) नेत्रहीनाः (ख) विद्वांसः (ग) मूर्खाः (घ) धनिनः
4. कस्य शोभा एकेन राजहंसेन भवति ?
(क) गृहस्य (ख) सरसः (ग) सागरस्य (घ) कूपस्य
5. कः पिपासितः म्रियते ?
(क) चातकः (ख) पिकः (ग) काकः (घ) कुक्कुरः
6. अम्भोदाः कुत्र सन्ति ?
(क) वृक्षे (ख) तडागे (ग) धरायाम् (घ) गगने

खण्ड :- ख (4x2=8) लघूत्तरीयप्रश्नाः

7. "पितरौ" इत्यस्य समासविग्रहं कुरुत ?
8. "रामश्च लक्ष्मणश्च" अस्य समासिक पदं लिखत ?
9. प्रकृति-प्रत्यय संयोगं कुरुत—
(क) बालक + टाप् = ...
(ख) श्रीमत् + डीप् = ...
10. "अवक्रता यथा चित्ते तथा वाचि भवेद्" अस्मिन् वाक्ये द्वे अव्ययपदे चित्वा लिखत्।

खण्ड :- ग (2x3=6) दीर्घउत्तरीयप्रश्नाः

11. चातकः किमर्थं मानी कथ्यते ?
12. "चक्षुः" इति पदस्य त्रयः समानार्थकाः शब्दाः लिखत।

*****